

ฉบับที่ 23,880 วันอาทิตย์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2558 หน้า 7

‘โรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้’

โรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้คืออะไร

ตอบ โรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้หรือโรคแพ้อากาศคือ โรคที่ร่างกายเกิดปฏิกิริยาที่ผิดปกติต่อสารก่อภูมิแพ้ทำให้เกิดการอักเสบเรื้อรังที่เยื่อจมูก เป็นโรคภูมิแพ้ที่พบได้บ่อยที่สุด

สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้

ตอบ มีสาเหตุหลายอย่างร่วมกัน ซึ่งที่สำคัญ ได้แก่

- ปัจจัยทางด้านพันธุกรรม
- ปัจจัยที่เป็นต้นเหตุโดยตรง ได้แก่ สารก่อภูมิแพ้ในอากาศ (ไรฝุ่น, แมลงสาบ, สุนัข, แมว, เชื้อรา หรือเกสรหญ้า เป็นต้น)
- ปัจจัยที่เป็นสาเหตุส่งเสริมที่ทำให้ผู้ป่วยโรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้ แสดงอาการออกมาหรือมีอาการมากขึ้น

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุส่งเสริมได้แก่อะไรบ้าง

- ตอบ 1. โรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ คออักเสบ, ไซนัสอักเสบ หรือหูชั้นกลางอักเสบ เป็นต้น
2. สารระคายเคืองต่อเยื่อจมูก ได้แก่ ฝุ่นละออง, ควันบุหรี่, ควันไฟ, ควันท่อไอเสีย, กลิ่นน้ำหอม, หรือกลิ่นสี เป็นต้น
3. การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิหรือความกดอากาศ
4. ภาวะทางจิตใจ
5. โครงสร้างของจมูกที่ผิดปกติ

โรคนี้จะเป็นในเด็กหรือผู้ใหญ่

ตอบ โรคนี้พบได้ทุกเชื้อชาติ และทุกอายุ ไม่ค่อยพบโรคนี้ในเด็กเล็ก เนื่องจากผู้ป่วยจะแสดงอาการแพ้ต่อสารก่อภูมิแพ้ชนิดหนึ่ง ๆ มักต้องใช้เวลาอย่างน้อย 2-3 ปี

ส่วนใหญ่มักจะเริ่มแสดงอาการในวัยเรียนหรือวัยรุ่น ประมาณร้อยละ 30 ของผู้ป่วยแสดงอาการหลังจากอายุ 30 ปีขึ้นไป

การแสดงอาการในช่วงอายุต่าง ๆ ของผู้ป่วยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ที่สำคัญคือสิ่งแวดล้อมและความแข็งแรงของร่างกาย อาการของโรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้

ตอบ อาการคันจมูก จาม คัดจมูก น้ำมูกไหล คันตา และมีน้ำตาไหล อาการเหล่านี้มักเป็นเรื้อรัง โดยที่ไม่มีอาการไข้ ไอ หรือเจ็บคอร่วมด้วย

ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักมีอาการมากในช่วงหัวค่ำ หรือเช้ามืด ผู้ป่วยอาจมีอาการนอนกรนเสียงดังผิดปกติร่วมด้วย อาการเหล่านี้มีความรุนแรงแตกต่างกันออกไปในแต่ละคน ตั้งแต่เป็นน้อยจนถึงรุนแรงมาก ก่อให้เกิดความรำคาญ และมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน

ผู้ป่วยเด็กที่เป็นโรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้ มักจะมีพวหงงได้ขอบตาสา่งสีคล้ำ

อาการคันจมูกเป็นอาการร่วมที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยเด็กโรคเยื่อจมูกอักเสบภูมิแพ้

โรคนี้รักษาได้อย่างไร

ตอบ 1. การควบคุมสารก่อภูมิแพ้ โดยมีแนวทางการควบคุม 2 แนวทาง คือ

1.1 ควบคุมต้นกำเนิดของสารก่อภูมิแพ้ที่จะผลิตขึ้นใหม่ ได้แก่ ตัวไรฝุ่นที่มีชีวิต สัตว์เลี้ยง แมลงสาบ เป็นต้น

1.2 ควบคุมแหล่งสะสมของสารก่อภูมิแพ้ เช่น ที่นอน พรม เฟอร์นิเจอร์ และเสื้อผ้า เป็นต้น

2. การรักษาด้วยยาและวิธีอื่น ๆ

2.1 การรับประทานยาภูมิแพ้

2.2 การใช้ยาสเตียรอยด์พ่นจมูก

2.3 การรับประทานหรือหยอดยาลดอาการคัดจมูก

2.4 การล้างจมูกด้วยน้ำเกลือ

(ต่อด้านหลัง)

3. การฉีดวัคซีน ผู้ป่วยที่ควรได้รับการฉีดวัคซีน ได้แก่

3.1 ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยาอย่างเต็มที่แล้ว ไม่สามารถที่จะควบคุมอาการได้ดี

3.2 ผู้ป่วยที่เกิดผลข้างเคียงจากการใช้ยาในขนาดสูงเพื่อควบคุมอาการ

3.3 ผู้ป่วยที่ไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงสารก่อภูมิแพ้ที่ตนเองแพ้ได้ในชีวิตประจำวัน

3.4 ผู้ป่วยที่ไม่ร่วมมือในการใช้ยา หรือกังวลผลข้างเคียง

ข้อมูลจาก นายแพทย์ ปรีดา สว่างเจริญกิจ กุมารแพทย์โรคภูมิแพ้และวิทยาภูมิคุ้มกัน ศูนย์ภูมิแพ้ แผนกกุมารเวช โรงพยาบาลพญาไท 1 / <http://www.phyathai.com>

นายแพทย์ สุรพงศ์ อ่ำพันวงษ์